

การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน

นายสมเกียรติ รัตนวิฑูรย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-844-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017491
11781064

AN ORGANIZATION OF THE ACADEMIC TASKS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT NAN

Mr. Somkiat Ratanawitoon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1991
ISBN 974-578-844-9

สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์ : การจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดน่าน (AN ORGANIZATION OF THE
ACADEMIC TASKS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION : A CASE STUDY OF CHANGWAT NAN)
อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.นิพนธ์ ไทพานิช, 376 หน้า ISBN 974-578-844-9

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดและปัญหาในการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดงานวิชาการที่โรงเรียนดำเนินการมีดังนี้ 1. ด้านหลักสูตรและการนำ
หลักสูตรไปใช้ โรงเรียนส่วนใหญ่มีเอกสารหลักสูตรโดยหน่วยงานต้นสังกัดแจกให้ มีการประชาสัมพันธ์การใช้
หลักสูตรโดยการประชุมชี้แจง ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้นั้นยึดหลักสูตรเป็นหลัก แต่ยืดหยุ่นตามสภาพปัญหาและ
ความต้องการของท้องถิ่น 2. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนตามความรู้
ความสามารถ ความสนใจและประสบการณ์ และคณะครูทุกคนร่วมกันจัดตารางสอน โดยกำหนดคาบเวลาเรียน
ให้ยืดหยุ่นได้ มีการเตรียมการสอนและจัดสอนซ่อมเสริม 3. ด้านสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่
มีการสำรวจความต้องการจัดสื่อ แล้วซื้อโดยใช้เงินงบประมาณ และยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จัด
ให้มีศูนย์/ห้องบริการสื่อ 4. ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสร้างเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลโดยจัดทำในระดับกลุ่มโรงเรียน มีการนำผลการวัดและประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียน
การสอน 5. ด้านห้องสมุด โรงเรียนส่วนใหญ่จัดห้องสมุดเป็นเอกเทศ โดยใช้ห้องหนึ่งห้องใดของอาคาร
เรียน จัดหนังสือแยกตามกลุ่มประสบการณ์ของหลักสูตร ตลอดจนมีครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ รับผิดชอบในการ
ดูแล รักษา และให้บริการ 6. งานนิเทศการศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมการนิเทศโดยผู้บริหาร
ประชุมครูให้เห็นความสำคัญและยอมรับการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศที่ใช้ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียนและการ
สังเกตการสอน 7. ด้านการวางแผนและกำหนดวิธิตำเนินงาน โรงเรียนส่วนใหญ่มีการวางแผนโดยครู
อาจารย์มีส่วนร่วม 8. ด้านการส่งเสริมการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตรและ
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบร่วมกัน 9. ด้านการประชุมอบรมทาง
วิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสำรวจความต้องการของครูโดยการประชุมสอบถาม แล้วจัดประชุมอบรม
ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน มีการติดตามประเมินผลภายหลังการประชุมอบรม

ปัญหาในการจัดงานวิชาการในแต่ละด้านที่โรงเรียนส่วนใหญ่มี ได้แก่ 1. งบประมาณในการจัด
หลักสูตรมีไม่เพียงพอ 2. การขาดแคลนครูในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ 3. งบประมาณในการจัดสื่อการ
เรียนการสอนมีจำนวนจำกัด 4. ไม่มีการวิเคราะห์ข้อทดสอบ 5. งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอในการ
จัดซื้อหนังสือ 6. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการนิเทศ 7. ขาดบุคลากร
ที่มีความรู้ ความสามารถในการวางแผน 8. ขาดงบประมาณในการดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการ
สอน 9. ขาดงบประมาณในการจัดประชุมอบรม

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

SOMKIAT RATANAWITON : AN ORGANIZATION OF THE ACADEMIC TASKS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDETHE JURISDICTION OF THE OFFICE OF PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION : A CE STUDY OF CHANGWAT NAN. THESIS ADVISOR :
NIBONDH THAIPANICH, Ph. 376 PP. ISBN 974-578-844-9

The purposes of this research were to study the organization and
problems of academic tasks in elementary schools under the jurisdiction of
the office of Nan Provincial Priary Education.

It was found that the organization of academic tasks were as follows:
1) Concerning Curriculum construction and Implementation, most schools possed
curriculum documents provided by he Office of National Primary Education
Commission. Public relations wer made to community by holding meetings.
With regard to curriculum implemetation most schools adheared to the national
curriculum but modification to sut local situation and needs was accordingly
applied. 2) In terms of instructon, Teachers were assigned to teach according
to their competence interests andexperiences. Instructional schedules with
reasonable flexibility were plannj by teachers. 3) In terms of instructional
media, most schools surveyed the aeds before purchsing teaching aids by using
government budget or borrowing frn school-cluster resource center.
Instructional media were kept in a room or corner. 4) Concerning measurement
and evaluation, instruments were onstructed by school-cluster staffs.
Evaluation outcome was used to impove instructional standards. 5) With
regard to school libraries, a sepaate room was provide as a library. Books
were classified according to curriuulum experience area's and a teacher
librarian was assigned to be resposible for the library. 6) As for
supervision, most school prepared upervisory plans by holding a meetings.
Educational supervision activities mostly conducted were classroom visits and
observation of instructional activities. 7) Concerning planning and
organization, most schools conducted planning and participated by teachers.
8) In terms of instructional promotion, most schools organised supporting
activities by teacher participatiow with a view to develop desirable
instructional standards. 9) With regard to an in-service education, most
schools surveyed teachers' needs, ty holding meetings and cooperating with
school clusters. Follow up and evaluation was conducted after holding in-
service training.

Problems, mostly found were 1) Insufficient budget for arranging
curriculum. 2) Inadequate teachers teaching special experience area.
3) Inadequate budget for instructional media. 4) Lack of test analysis.
5) Insufficient budget for purchasing books. 6) Inadequate supervision
staffs. 7) Lake of experience personal in planning. 8) Insufficient budget
for supporting activities. 9) Insufficient budget for holding a meetings
and training professional skills.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา และผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด และอาจารย์ สวัสดิ์ จงกล ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการ สร้างเครื่องมือวิจัย คุณวิจิตร ไชยศิลป์ คุณเฉลิม รอดเฉย ตลอดจนศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุก ๆ ท่าน ที่กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งในการแจกจ่ายแบบสอบถามและเก็บข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียน และครูผู้สอน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี คุณจุมพฏ ภูาสรรเพ็ชญ์, เจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งช้าง, คุณจงรักษ์ รัตนวิฑูรย์ และ คุณเบญจวรรณ สหัชชรินทร์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนในการวิจัยบางส่วนจากบัณฑิตวิทยาลัย และบางส่วนได้รับการสนับสนุนจาก คุณแม่ พี่ ๆ และน้อง ๆ ตลอดจนการให้กำลังใจด้วยดี ตลอดมาจาก คุณอัญชลีพร รัตนวิฑูรย์ รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความ กรุณาของทุก ๆ ท่าน ที่กล่าวนามแล้วข้างต้น จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

หากงานวิจัยเล่มนี้มีประโยชน์ต่อวงการศึกษ ผู้วิจัยขอมอบความดีนั้นแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์

เมษายน 2534

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
 บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	7
คำถามที่ต้องการคำตอบ	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
วิธีดำเนินการวิจัย	12
การนำเสนอผลการวิจัย	17
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ความหมายของงานวิชาการ	19
ขอบข่ายงานวิชาการ	21
หน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ จัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา	71
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	71
	วัตถุประสงค์การวิจัย	76
	ประชากร/แหล่งข้อมูล	76
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย	80
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
	การวิเคราะห์ข้อมูล	82
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	83
	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร	84
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม และผู้ให้สัมภาษณ์	99
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดงานวิชาการ ภายในโรงเรียนประถมศึกษา	117
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดงานวิชาการ ภายในโรงเรียนประถมศึกษา	231
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	262
	สรุปผลการวิจัย	262
	อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	271
	ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	292
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	294

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	295
ภาคผนวก ก.	305
ภาคผนวก ข.	307
ภาคผนวก ค.	317
ประวัติผู้เขียน	376

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล ในแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน	77
2	จำนวนโรงเรียนที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	78
3	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	81
4	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาด โรงเรียน	99
5	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครูหัวหน้าวิชาการ โรงเรียน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน .	105
6	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน จำแนกตามขนาด โรงเรียน	109
7	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามขนาด โรงเรียน	113
8	แสดงร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตร ไปใช้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	119
9	แสดงร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานสื่อการ เรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	150
11	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานวัดและ ประเมินผล จำแนกตามขนาดโรงเรียน	165
12	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานห้องสมุด จำแนกตามขนาดโรงเรียน	176
13	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานนิเทศการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	186
14	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานด้านการวางแผนและ กำหนดวิธีดำเนินงาน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	200
15	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานส่งเสริมการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	213
16	แสดง ร้อยละการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานประชุมอบรมทาง วิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	221

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ในงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	232
18	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ในงานการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน .	236
19	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงานสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	240
20	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน วัดและประเมินผล จำแนกตามขนาดโรงเรียน	244
21	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน ห้องสมุด จำแนกตามขนาดโรงเรียน	247
22	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน นิเทศการศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน	250
23	แสดงคำร้องละเอียดเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน ด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน จำแนกตามขนาด โรงเรียน	253

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน ส่งเสริมการสอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	256
25	แสดงคำร้อยละเกี่ยวกับปัญหาการจัดงานวิชาการภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ในงาน ประชุมอบรมทางวิชาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	259